

betragte — heldigvis, kan jeg sige — Oplydelsen af Værnepligten som et nødvendigt Onde, som det gælder om at faa Has paa saa hurtigt og saa nemt som muligt. Det er ogsaa muligt, at Bestemmelsen om tyve Aars Alderen kan medføre Behageligheder i denne Retning. Jo yngre Folk ere, desto lettere finde de sig i Tjenestens Vanskeligheder og i den strenge Tugt, der er, og desto lettere finde de sig i de, jeg tør sige, Skældsord, som Befalingsmændene meget hyppigt traktere de værnepligtige med, og hele den hundske Behandling, som de værnepligtige tidt ere undergivne. De unge have jo bedre Humør til at ryste den Slags Ting af sig end de ældre. Der er ogsaa det at tage i Betragtning, at der vil ikke være stor Fare ved at gaa til en lavere Udskrivningsalder, idet Bestemmelsen om, at enhver paa Sessionen kan begære Udsættelse indtil det Aar, hvor han opnaar 25 Aars Lægdsrullealder, bibeholdes. Jeg skal derfor ikke gøre væsentlige Indvendinger mod denne Bestemmelse om Udskrivningsalderens Nedsættelse. Jeg tager her ogsaa Hensyn til, at Værnepligtstiden ikke forlænges. Den vedbliver som hidtil at være 16 Aar. Hærloven har ganske vist ophævet Forskellen mellem Linien og Forstærkningen, men det har her formentlig ingen Betydning.

Der er dog den Ulempe, der følger med den tidlige Udskrivningsalder, at det foreslaas, at man skal gaa bort fra den Bestemmelse, der blev gennemført ved Loven af 13. December 1895, at en værnepligtig ikke kan forbigaa mere end een Gang. Efter den oprindelige Værnepligtslov var det saaledes, at de værnepligtige, der mødte paa Sessionen og ikke fandtes fuldt tjenstdygtige, kunde forbigaa og tilpligtes at møde for den næste Session, hvor de atter kunde forbigaa, og vare forpligtede til at møde igen. Dette afskaffede man i 1895, og det synes jeg var en god Ting, thi det var en Ulempe for de værnepligtige at kunne komme til at møde 3 Gange. Jeg vil i hvert Fald forbeholde mig min Stilling til en Genindførelse heraf, og jeg er forberedt paa, at jeg maa modsætte mig denne Bestemmelse. Den motiveres i øvrigt ved, at naar Folk møde i 20 Aars Alderen, ere de ikke saa udviklede, som de maaske ere i 22 Aars Alderen, men jeg kan ikke tro, at det skulde være nødvendigt af den Grund at gaa til at genindføre den gamle Bestemmelse om, at man kan forbigaa to Gange. Jeg anbefaler, at vi holde paa Bestemmelsen fra 1895, saa at de værnepligtige kun kunne

forbigaa een Gang. Allerhelst saa jeg, at de slet ikke kunde forbigaa, naar de mødte i den foreskrevne Alder, men skulde endeligt behandles, men det kan maaske ikke lade sig gennemføre.

Den anden Hovedbestemmelse i Forslaget er Bestemmelsen om Ophævelse af Stoppesystemet. Det, mener jeg, er et Fremskridt, som vi meget maa anerkende. Vi have fra vor Side gennem mange Aar i Bladene bestræbt os for at kritisere denne Stopning af Søfolkene, og her paa Rigsdagen have vi ligeledes ofte taget til Orde derimod, idet vi fandt, at det var en meget betydelig Uret, som der øvedes mod Søfolkene, en betydelig Forøgelse af deres Værnepligtsbyrde, som andre vare fri for, og som vi ikke altid formaaede at indse Nødvendigheden af, som i hvert Fald ikke var retfærdig. Jeg glæder mig over, at dette nu for saa vidt ophæves. Der er en lille Reservation i Lovforslaget, idet Stopningen opretholdes som en subsidiaer Foranstaltning. Hvis det nemlig ved Sessionerne skulde vise sig, at der ikke bliver udskrevet tilstrækkeligt befarent Mandskab, kunne Myndighederne iværksætte en Stopning af Søfolkene efter de samme Regler, som gjaldt ifølge den gamle Lov. Jeg vilde ønske, det var muligt helt at afskaffe dette Stoppesystem, og der er ogsaa fremkommet Udtalelser om, at man fra Administrationens Side egentlig venter, at det kan helt afskaffes. Men da Systemet dog opretholdes i nogen Grad, tror jeg, vi maa stille de Folk, hvem denne Ulempe rammer, noget gunstigere, end Lovforslaget gør. Det er bestemt i Loven og har ogsaa hidtil været Praksis, at der ydes saadanne stoppede Søfolk en vis Understøttelse, saa at de kunne opholde Livet, medens de gaa og vente paa at blive endeligt behandlede. Nu foreslaas her, at de skulde have et Underholdsvederlag paa 10 Kr. om Maaneden, og hvis de findes tjenstdygtige, skal der kunne anvises dem Arbejde paa Orlogsværftet efter de herom gældende Regler. Det er nu vistnok en Ret, som ikke betyder meget. Efter de Erfaringer, jeg har gjort, er det nemlig ret sjældent, at saadanne Søfolk beskæftiges paa Orlogsværftet, det kan f. Eks. være, at de ikke i særlig Grad ere egnede til at udføre det Arbejde, som kræves af dem paa Orlogsværftet. Og for saa vidt der ikke kan anvises dem Arbejde paa Orlogsværftet, skulde de efter nærværende Lovforslag have et Tillæg af 50 Øre daglig i Underholdspenge. Men det forekommer mig at være en skandaløs lav Godtgørelse.